[2023] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.1014

ਕਾਰਡੀਨਲ ਮਾਰਜ ਜਾਰਜ ਐਲਨਚੇਰੀ

ਬਨਾਮ

ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 836-41)

ਮਾਰਚ 17, 2023

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ-ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406,409,418,420,423,465,467,468 ਦੇ ਨਾਲ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ 30.09.2021 ਨੂੰ ਮਰਦੂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ - 02.04.2019 ਨੂੰ, ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਕੱਕਾਨਾਡ ਵਿਖੇ) ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 409,418,420,465,467 ਅਤੇ 468 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 406,423 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਰੰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਕਾਨਾਡ ਵਿਖੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406 ਅਤੇ 423 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਅਪਰਾਧ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਸੈਕਸ਼ਨ 482-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਅਣਉਚਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਪ੍ਰਮਥਾ ਨਾਥ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜ ਰੰਜਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਅਧੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮੂਰਖਤਾਪੂਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਜੋ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਕਤ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 14 ਅਤੇ 15][1028-ਡੀ-ਐੱਫ; 1030-ਡੀ-ਈ]

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17][1031-ਏ-ਸੀ]

3. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18][1031-ਸੀ-ਐੱਫ]

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤਿਅੰਤ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾ. ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਵੈ-ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਣਉਚਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28 ਅਤੇ 29][1036-ਏ-ਡੀ]

ਐਸ. ਕੇ. ਸਿਨਹਾ, ਚੀਫ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਵੀਡੀਓਕਾਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 492: [2008] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 36; ਰਾਮਦੇਵ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 439: [2015] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 283; ਪ੍ਰਮਥਾ ਨਾਥ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜ ਰੰਜਨ ਸਰਕਾਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962 ਐਸ. ਸੀ. 876: [1962] ਸਪਲਿ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 297-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ (2001) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 570: [2001] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 707; ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2009) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 642; ਪੂਨਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫ਼ਜ਼ਰੂ (2010) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 631: [2010] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 109; ਸਾਮਤਾ ਨਾਇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2020) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 378: [2020] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1127-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2008] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 36 ਪੈਰਾ 10 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2015] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 283 ਪੈਰਾ 11 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1962] ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 297 ਪੈਰਾ 14 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2001] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 707 ਪੈਰਾ 15 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2010] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 109 ਪੈਰਾ 15 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2020] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1127 ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 836-841 ਦਾ 2023.

ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 12.08.2021 ਤੋਂ ਸੀਆਰਐਲਐਮਸੀ ਨੰ. 2019 ਦਾ 8936,2020 ਦਾ 205,1414,1409,2138,2136 ਅਤੇ 2019 ਦਾ 9115।

ਨਾਲ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ. ਆਰ. ਐਲ.) ਨੰ. 2022 ਦਾ 1487-1493 ਅਤੇ 2023 ਦਾ 3580-3586.

ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਰੋਮੀ ਚਾਕੋ, ਰੌਬਿਨ ਵੀ. ਐੱਸ., ਸੁਦੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗਿਆਨਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ੰਕਰ, ਆਸਿਫ ਅਹਿਮਦ, ਕੁਨਾਲ ਸਿਨਹਾ, ਸਾਰਥਕ ਸ਼ੰਕਰ, ਸਵਤੰਕ ਸ਼ਾਂਤਨੂ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਜਯੰਤ ਮੁਥ ਰਾਜ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਨਿਸ਼ੇ ਰਾਜਨ ਸ਼ੋਂਕਰ, ਅਲੀਮ ਅਨਵਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੂ ਕੇ ਜੋਏ, ਅਬਦੁੱਲਾ ਨਸੀਹ ਵੀ. ਟੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਕੇ. ਪੌਲੋਸ, ਪੀ. ਐਸ. ਸੁਧੀਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਰਾਂਡਾ ਸੋਲਮਨ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨੀ ਮੈਥਿਊ, ਭਾਰਤ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੂਤੀ ਜੋਸ, ਅਸ਼ੋਕ ਬਸੋਆ, ਕੁਰੀਕੋਸ ਵਰਗੀਜ਼, ਵੀ. ਸ਼ਿਆਮੋਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਹਰੀਹਰਨ, ਅਕਸ਼ਤ ਗੋਗਨਾ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ. ਅਡਵਾਈਜ਼ਰ, ਰਾਘੇਂਥ ਬਸੰਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਮੀ ਨੰਦਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਾਲੀ ਲਖੋਟੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਵਰਮਾ, ਅਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪੀ.ਵੀ. ਦਿਨੇਸ਼, ਜੈਮੋਨ ਐਂਡਰਿਊਜ਼, ਰਾਹੁਲ ਰਾਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਬਿਨੇਸ਼ ਕੇ., ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.

1. ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀਆਰਐੱਲ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ ਨੰ. 2022 ਦੇ 2849-2854.

2. ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸੀ. ਆਰ. ਐੱਲ. ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 12.08.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2019 ਦਾ 8936, ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 205, ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 1414, ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 1409, ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 2138, ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 2136 ਅਤੇ ਸੀਆਰਐਲ. ਐੱਮਸੀ ਨੰ. 2019 ਦੇ 9115.

3. ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀਆਰਐੱਲ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਛੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨੰ. 2849- 2854/2022, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਡੀਨਲ ਮਾਰ ਜਾਰਜ ਐਲੇਨਚੇਰੀ (ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 12.08.2021 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੰ. 1487-1493/2022 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਬਾਥਰੀ ਦੇ ਈਪਾਰਚੀ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ) ਅਤੇ ਐਸਐਲਪੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 7364/2022 ਤਾਮਾਰਸੇਰੀ ਦੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਡਾਇਓਸਿਸ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 14.02.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਡੀਨਲ ਮਾਰ ਜਾਰਜ ਐਲੇਨਚੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨਃ-

(i) ਸਾਈਰੋ ਮਾਲਾਬਾਰ ਚਰਚ, ਇੱਕ ਐਪੀਸਕੋਪਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੇ ਬਿਸ਼ਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਡੀਨਲ ਮਾਰ ਜਾਰਜ ਐਲੇਨਚੇਰੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸਿਰੋ ਮਾਲਾਬਾਰ ਚਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਲੌਕਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਨੇ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2-ਸ੍ਰੀ ਜੋਸ਼ੀ ਵਰਗੀਜ਼ (ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨੇ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਅਤੇ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਐਮ. ਪੀ. ਨੰ. 5003/2018 ਨੂੰ 16 ਜੁਲਾਈ, 2018 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ, ਕੱਕਨਾਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਕਿ (1) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ, (2) ਰੇਵ ਫਰੈਡ. ਜੋਸ਼ੀ ਪੁਥੂਵਾ ਅਤੇ (3) ਸਾਜੂ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406,409,418,420,423,465,467,468 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ।

(ii) ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੇਂਟ ਮੈਰੀ ਚਰਚ, ਪੇਰੁੰਬਾਵੂਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਏਰਨਾਕੁਲਮ-ਅੰਗਾਮਲੀ ਦੇ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਚਰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 29.05.2011 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮੇਜਰ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਵਜੋਂ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 06.01.2012 ਨੂੰ ਸੀਰੋ ਮਾਲਾਬਾਰ ਚਰਚ ਦੇ ਕਾਰਡੀਨਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਅਧੀਨ 338 ਚਰਚਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਅਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮਾਂ, ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ, ਕਾਨਵੈਂਟਾਂ, ਮੱਠਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਕੋਲ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ 29.07.2009 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ.

(iii) ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2-ਰੇਵ Fr. ਜੋਸ਼ੀ ਪੁਥੂਵਾ, ਜੋ ਉਕਤ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ, ਨੇ 2012 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3-ਸਾਜੂ ਵਰਗੀਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(iv) ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹੁੰ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ।

(v) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 409,418,420,465,467 ਅਤੇ 468 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 406,423 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

5. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜੋਸ਼ੀ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ (2022 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 2849-2854 ਵਿੱਚ ਏ-4 ਤੋਂ ਏ-9 ਤੱਕ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਸੀਆਰਐਮਪੀ ਨੰਬਰ / ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ	ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਦਾਲਤ
1	ਸੀਆਰਐਮਪੀ 5005/2018 (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 1886/2019)	5.11.2019 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ
2	ਸੀਆਰਐਮਪੀ 5013/2018 (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 51/2019)	20.01.2020 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ
3	ਸੀਆਰਐਮਪੀ 5011/2018 (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 50/2019)	20.01.2020 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ
4	ਸੀਆਰਐਮਪੀ 5009/2018 (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 93/2019)	13.02.2020 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ
5	ਸੀਆਰਐਮਪੀ 5015/2018 (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 94/2019)	13.02.2020 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਾਜੂ ਵਰਗੀਜ਼ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 02.04.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ. 5003/2018 ਤਰਜੀਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 20/2019 ਅਤੇ 21/2019 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 24.08.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐੱਮ. ਸੀ. ਨੰ. 2019 ਦੀ ਧਾਰਾ 8936 ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਪੰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3-ਸਾਜੂ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਐੱਮ. ਸੀ. ਨੰਬਰ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 9115/2019. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 12 ਅਗਸਤ, 2021 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਸੱਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਐੱਮ. ਸੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 25.10.2021 ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਨੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਚਾਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਕੇਸ ਨੰ.	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ. (ਐਚ.ਸੀ)	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ. (ਐਸ.ਸੀ)	ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੰ.	ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖੇਤਰ	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ. ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ
1	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 632/19 ਪੀ4@132	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ. 8936/19 ਪੀ14@392/ ਵੀ2	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2849/22	3373/16	24.40	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ. 548/4 ਵਜ਼ਖਲਾ ਪਿੰਡ ਭਾਰਤਮਾਥਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ (ਪੈਰਾ 20; ਪੰਨਾ 141)
2	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 886/19 ਪੀ4@148	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ.205/20	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2850/22	2720/16 2721/16 2723/16	3.93 3.94 1.93	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ.509/4 ਕਰੁਣਾਲਯਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਜ਼ਕਾਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੈਕਕਰਾ ਖੇਤਰ (ਪੈਰਾ 37; ਪੰਨਾ 173)
3	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ.51/2020 ਪੀ4@176	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ.1409/20	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2851/22	1679/17 1680/17 1681/17	1.31 1.36 1.41	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ.509/4 ਕਰੁਣਾਲਯਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਜ਼ਕਾਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੈਕਕਰਾ ਖੇਤਰ (ਪੈਰਾ 37; ਪੰਨਾ 198)
4	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ.50/2020 ਪੀ4@202	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ.1414/20	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2852/22	2735/16	1.92	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ.509/4 ਕਰੁਣਾਲਯਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਜ਼ਕਾਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੈਕਕਰਾ ਖੇਤਰ (ਪੈਰਾ 37; ਪੰਨਾ 222)
5	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ.3/2020 ਪੀ4@225	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ.2136/20	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2853/22	2732/16 2733/16 2734/16	1.85 1.83 1.93	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ.509/4 ਕਰੁਣਾਲਯਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਜ਼ਕਾਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੈਕਕਰਾ ਖੇਤਰ (ਪੈਰਾ 37; ਪੰਨਾ 254)
6	ਸੀ.ਸੀ.ਨੰ. 94/2020 ਪੀ4@258	ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਐਮ. ਸੀ ਨੰ.2138/20	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰ.2854/22	2368/17 2369/17 2370/17	1.31 1.21 1.14	ਆਰ.ਈ.ਐਸ.ਵਾਈ. ਨੰ.509/4 ਕਰੁਣਾਲਯਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਜ਼ਕਾਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਥ੍ਰੈਕਕਰਾ ਖੇਤਰ (ਪੈਰਾ 37; ਪੰਨਾ 1284)

8. ਉੱਘੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2-ਜੋਸ਼ੀ ਵਰਗੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ- (i) 03.01.2018: ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜੋਸ਼ੀ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਸੀ. ਐੱਮ. ਪੀ. ਨੰ. ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। 2/2018

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ। ਮਰਦੂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 156 (3) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮਰਾਡੂ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 22.02.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.09.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(ii) 12.01.2018: ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਪੌਲਾਚਨ ਪੁਥੁਪਰਾ ਨੇ ਸੀ. ਐੱਮ. ਪੀ. ਨੰ. 179/2018 ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਨੇ ਮਿਤੀ 02.02.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਚਿਤ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(iii) 15.01.2018: ਇੱਕ ਸ਼ਾਈਨ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਪੀ. ਐਸ. ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਸੈਂਟਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ. 719/2018, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਾਈਨ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(iv) 18.03.2019: ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪੱਪਾਚਨ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਐਮ. ਪੀ. ਨੰ. 820/2019 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਕੱਕਨਾਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ. ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 12.01.2019 ਨੂੰ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਪੀ. ਐਸ. ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ. 818/2019 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

9. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਮਰਦੂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ 'ਤੇ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਐਮਐਫਸੀ, ਮਰਦੂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 03.01.2018 ਨੂੰ ਨੰ. 2/2018 ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੁਆਰਾ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਛੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੱਕਨਾਡ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ (ਸੀ. ਸੀ. ਨੰਬਰ. 2/2018) ਨੂੰ ਮਰਦੂ ਵਿਖੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ 30.09.2021 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406,423 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਕੇ 02.04.2019 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ 30.09.2021 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਰਦੂ (ਏਰਨਾਕੁਲਮ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਰਦੂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇਐਮਐਫਸੀ, ਕੱਕਨਾਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮਰਾਡੂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੱਕਾਨਾਡ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406,423 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਕੰਸ਼ "ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ" ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ "ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ" ਜਾਂ "ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ" ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਸ. ਕੇ. ਸਿਨਹਾ, ਮੁੱਖ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਵੀਡੀਓਕਾਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 202 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"19. ਕੋਡ ਵਿੱਚ "ਗਿਆਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ਬਦ (ਗਿਆਨ) ਦਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

[1](2008) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 492

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਜਾਂ ਰਹੱਸਮਈ ਮਹੱਤਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ" ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ"। ਇਹ ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

20. "ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ" ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਮਾਨਤਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ। ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

21. ਕੋਡ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV (ਸੈਕਸ਼ਨ 190-199) "ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 190 ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

"190. ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ।—(1) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ' ਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ;

(ਸੀ) ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ' ਤੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ 'ਤੇ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

22. .....

23. ਫਿਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਧਿਆਇ XV। (ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ) ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

XIV. ਸੈਕਸ਼ਨ 204, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"204। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮੁੱਦਾ -(1) ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਸੰਮਨ ਦਾ ਕੇਸ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਵਾਰੰਟ ਦਾ ਕੇਸ, ਉਹ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੰਮਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ (ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਖੁਦ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ।

(2) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ

(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੀਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ, ਜੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 87 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

24. ਕੋਡ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ XIV ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ", ਅਧਿਆਇ XVI ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ XIV ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਚੈਪਟਰ XVI ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੈਪਟਰ XIV ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚੈਪਟਰ XVI ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

11. ਰਾਮਦੇਵ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ[2] ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ: -

"38. ਦੇਵਰਪੱਲੀ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ [(1976) 3 ਐਸਸੀਸੀ 252:1976 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 380], ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਓਮਾਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰਾਕਰਾ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ [(2013) 2 ਐਸਸੀਸੀ 488: (2013) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 731], ਮਾਧੋ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [(2013) 5 ਐਸਸੀਸੀ 615: (2013) 4 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 141], ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਪਾਂਡੁਰਾਓ ਹੇਡੌ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [(2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 185: (2010) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 801], ਸੈਕਸ਼ਨ 156 (3) ਅਤੇ 202 ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 156 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 156 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਜਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 202 ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਸੀ।

12. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜੇ. ਐਮ. ਐਫ. ਸੀ., ਮਰਾਡੂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਅਤੇ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਕਾਨਾਡ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। 2-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ.

13. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ। 2, ਤੁਰੰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

[2](2015) 6 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 439

ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 406 ਅਤੇ 423 ਦੇ ਨਾਲ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ। ਮਿਤੀ 2.04.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੀ. ਆਰ. ਐਮ. ਪੀ. ਨੰ. 5003/2018, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 409,418,420,465,467 ਅਤੇ 468 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

14. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰ. 2 ਇੱਕੋ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ 1962 ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਥਾ ਨਾਥ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰੋਜ ਰੰਜਨ ਸਰਕਾਰ [3] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਅਧੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮੂਰਖਤਾਪੂਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਜੋ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੈਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

"48. ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ" ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਚੈਪਟਰ XV। ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 200,202 ਅਤੇ 203 ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 202,203 ਅਤੇ 204 ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵੜੀਲਾਲ ਪੰਚਾਲ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਤਰਯਾ ਦੁਲਾਜੀ ਘੜਾ ਡਿਗਾਓਂਕਰ [ਵੜੀਲਾਲ ਪੰਚਾਲ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਤਰਯਾ ਦੁਲਾਜੀ ਘੜਾ ਡਿਗਾਓਂਕਰ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1960 ਐਸ. ਸੀ. 1113:1960 ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ. ਐਲ. ਜੇ. 1499] ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 202 ਅਤੇ 203 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

[3]ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 876

ਸੈਕਸ਼ਨ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 203 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ' ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, e.g., ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ' ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮੂਰਖਤਾਪੂਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਜੋ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ, ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਡਿੱਟਾ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਬਖਸ਼ [ਅੱਲ੍ਹਾ ਡਿੱਟਾ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਬਖਸ਼, 1930 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਲਾਹ 268: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1930 ਲਾਹ 879]; ਆਰ. ਐਨ. ਚੌਬੇ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜੈਨ [ਆਰ. ਐਨ. ਚੌਬੇ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜੈਨ, 1948 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਪੈਟ 85: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1949 ਪੈਟ 256]; ਹੰਸਬਾਈ ਸਯਾਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦ ਗਨੂਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ [ਹੰਸਬਾਈ ਸਯਾਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦ ਗਨੂਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ, 1949 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਬੰਬ 99: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1949 ਬੰਬ 384] ਅਤੇ ਦੋਰਾਈਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ [ਦੋਰਾਈਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ, 1917 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਮੈਡ 167: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1918 484]। ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਹੰਸਾਬਾਈ ਸਿਆਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦ ਗਨੂਜੀ ਪਯਾਗੁਡੇ, 1949 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਬੰਬ 99: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1949 ਬੰਬ 384) ਜਾਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਆਰ. ਐਨ. ਚੌਬੇ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜੈਨ, 1948 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਪੈਟ 85: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1949 ਪੈਟ 256] ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਕਲਿਨ, ਸੀ. ਜੇ. ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਹਾਰਾਣੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਡੋਲੇਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ [ਮਹਾਰਾਣੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਡੋਲੇਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ, 1900 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 229: ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. (1901) 28 ਕੈਲ 211] ਨੇ ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਬੇਨੀ ਮਾਧਬ ਬੈਨਰਜੀ [ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਬੇਨੀ ਮਾਧਬ ਬੈਨਰਜੀ, 1901 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 242: ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. (1901) 28 ਕੈਲ 652] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

15. ਪ੍ਰਮਥਾ ਨਾਥ ਤਾਲੁਕਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ 4 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [5], ਪੂਨਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫਜ਼ਰੂ 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਸਮਤਾ ਨਾਇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [7] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਕਤ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

16. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੱਖਰੇ ਸਨ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਾਈਨ ਵਰਗੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਰੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

[4](2001) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 570

[5] (2009)9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 642

[4](2010) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 631

[5](2020) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 378

17. ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਿੰਨੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

19. ਹੁਣ ਤੱਕ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀਆਰਐੱਲ) 2022 ਦੀ 1487-1493 ਨੂੰ ਬਾਥਰੀ ਦੇ ਈਪਾਰਚੀ ਅਤੇ ਡਾਇਰੀ ਨੰ. ਥਾਮਾਰਸੇਰੀ ਦੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਡਾਇਓਸਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦਾ 7364 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 39 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਾਇਓਸਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਾਇਰੋ ਮਾਲਾਬਾਰ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਸਮੇਤ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

20. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ, ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਐਲ.) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2019 ਦਾ 4567 (ਅਨੂ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਯੂ. ਟੀ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ) ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਹਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ।

21. ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 39 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਰਚ ਦੇ ਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਆਫ਼ ਆਰਚਡੀਓਸੀਅਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬੇਸ਼ਕ, ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ, ਉਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਮਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 39 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਚਰਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

22. ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਬਾਥਰੀ ਦੇ ਈਪਾਰਚੀ ਅਤੇ ਥਾਮਾਰਸੇਰੀ ਦੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਡਾਇਓਸਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਕਤ ਐਸਐਲਪੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਮਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

23. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਚੀਡੀਓਸੀਅਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪੋਰਮਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਵੱਲੋਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ-"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲ 2007 ਦਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪੋਰਮਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪੋਰਮਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਰਵਾਈ/ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਲੈਂਡ ਕੰਜ਼ਰਵੈਂਸੀ ਐਕਟ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

24. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ ਪਰ ਰੋਸਟਰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਆਈ. ਏ. ਨੰ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 106695/2022, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 08.02.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ-ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਐਮ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 8936/2019 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰਃ -

"6. ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

7. ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ/ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਪੁਰੰਬੋਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਪੁਰੰਬੋਕ ਜ਼ਮੀਨ' ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰੰਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਜਾਂਚ ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ।

8. ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਐਮ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 8936/2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

9. ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ 02/03/2022 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਲ ਕਰੋ 03/03/2022 "

25. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 03.03.2022 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ:

"ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੇਸ. ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12.08.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮਿਤੀ 08.02.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 21.03.2022 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ।

26. ਦੁਬਾਰਾ 10.06.2022 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ-"ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 296 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ 23-06-2022 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰੋ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੁਆਰਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਅਤੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਪੋਰਮਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੰਧਤ ਜੱਜ ਨੇ ਰੋਸਟਰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਬੰਧਤ ਜੱਜ ਨੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਨ-ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਸੰਭਾਲੀ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

28. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤਿਅੰਤ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

29. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਵੈ-ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਣਉਚਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

30. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 12.08.2021 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼, ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲ ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ, ਅਤੇ ਬਾਥਰੀ ਦੇ ਈਪਾਰਚੀ ਅਤੇ ਥਾਮਾਰਸੇਰੀ ਦੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਡਾਇਓਸਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
(ਸਹਾਇਤਾ: ਮਹਿੰਦਰ ਯਾਦਵ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler